

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 7. kalendářní týden, 13. – 19. 2. 2022

Communicable Disease Threats Report, 13 – 19 February 2022, Week 7

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-13-19-february-2022-week-7>

SOUHRN

- **Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2: mezinárodní situace (svět), rok 2019 – 2022**

Dne 31. prosince 2019 byl v čínském Wu-chanu, prostřednictvím „Municipal Health and Health Commission“, nahlášen klastř případů plicní pneumonie neznámé etiologie, vyznačující se společným zdrojem expozice, vyskytující se na místním trhu (Wuhan’s „South China Seafood City“). Další vyšetřování odhalilo nový typ koronaviru (SARS-CoV-2), jako původce těchto respiračních onemocnění. Epidemie se rychle rozšířila a postupně zasáhla ostatní části Číny a další země po celém světě. Dne 30. ledna 2020 vyhlásila WHO epidemii onemocnění covid-19 za mimořádnou událost v oblasti veřejného zdraví mezinárodního významu (Public Health Emergency of International concern, PHEIC) a pověřila „Committee’s advice“ k vydání doporučení podle Mezinárodních zdravotnických předpisů (též Mezinárodní zdravotní řád) – International Health Regulations, IHR. Dne 11. března 2020 byla generálním ředitelem WHO vyhlášena pandemie onemocnění covid-19. Třetí, čtvrté, páté, šesté, sedmé, osmé, deváté a desáté zasedání mimořádného výboru – „IHR Emergency Committee“ pro covid-19 se uskutečnilo v Ženevě dne 30. dubna 2020, 31. července 2020, 29. října 2020, 14. ledna 2021, 15. dubna 2021, 4. července 2021, 22. října 2021 a 13. ledna 2022. Během jednání výbor vždy dospěl k závěru, že pandemie onemocnění covid-19 stále pokračuje a nadále představuje hrozbu pro veřejné zdraví (PHEIC).

- **Poslední aktualizace:**

Od 5. týdne do 6. týdne 2022 bylo v EU/EHP evidováno 15 701 296 nových případů onemocnění covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), včetně 73 001 nových úmrtí.

Od 31. prosince 2019 do 6. týdne 2022 bylo celosvětově zaznamenáno 411 553 140 případů covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno 5 829 356 úmrtí.

Údaje uváděné ve světě a v EU/EHP pravděpodobně podhodnocují skutečný počet případů onemocnění a úmrtí kvůli různé úrovni vyšetřování a tím i podhlášenosti.

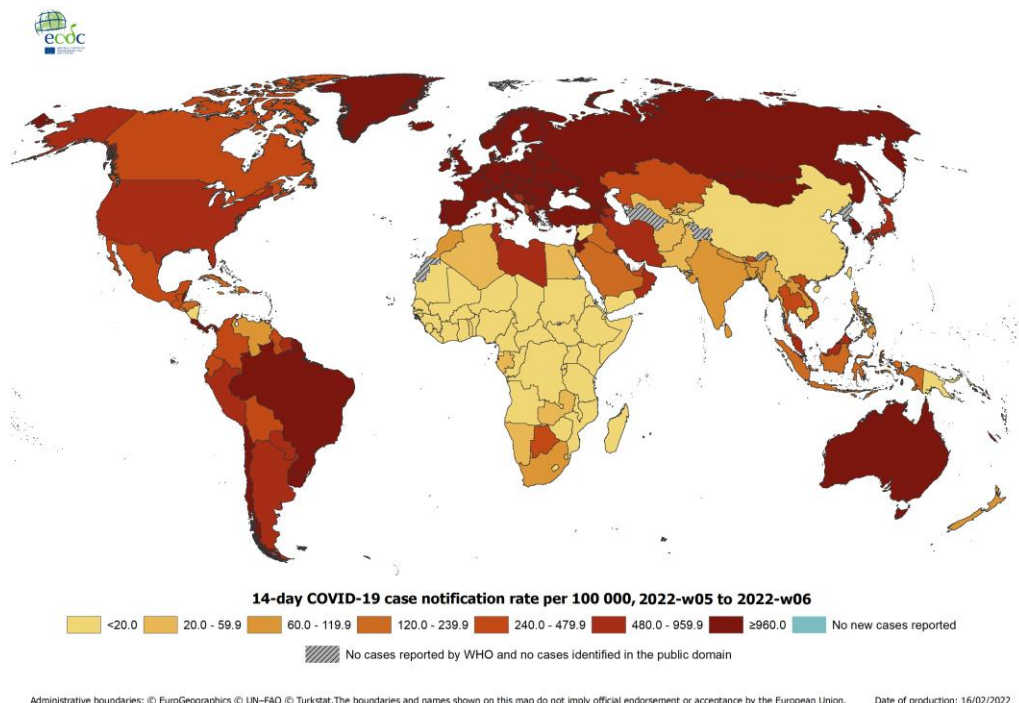
Od poslední aktualizace dne 10. února 2022 došlo k zařazení varianty Mu, Lambda, B.1.1.318 a C.1.2 do variant ustupujících (De-escaped variants), již se v EU/EHP nevyskytují, ve světě jsou detekovány jen sporadicky. Varianty Delta s dalšími mutacemi a AY.4.2 jsou stále

zahrnuty mezi varianty vzbuzující obavy (VOC – variants of concern), ale snížená cirkulace varianty Delta zmenšila potřebu sledovat konkrétní varianty v rámci Dely odděleně. Na seznamu variant ECDC, které vyvolávají obavy, je varianta Beta, Gamma, Delta a Omikron. ECDC v současnosti neklasifikuje žádnou variantu vzbuzující obavy (VOC – variants of concern) a sledována zůstane jen varianta B.1.640.

Poslední denní aktualizace v EU/EHP jsou k dispozici na webových stránkách ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Poslední informace o variantách viru je možno nalézt na webových stránkách ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

Geografická distribuce 14 denního kumulativního počtu hlášených případů covid-19 na 100 tisíc obyvatel, celosvětově, 5. - 6. týden 2022: zdroj ECDC

• **Chřipka: monitoring sezóny 2021/2022**

Cirkulace chřipkových virů v evropském regionu je o něco vyšší než v sezóně 2020/21, ale podstatně nižší než v běžných chřipkových sezónách před pandemií covid-19, kdy byla epidemie chřipky na vrcholu, s mírou positivity v sentinelovém sledování 50 % nebo vyšší.

Aktualizace 6. týdne 2022:

- Albánie, Estonsko, Norsko, Moldavská republika a Slovensko hlásí zvýšenou geografickou aktivitu chřipky o střední intenzitě.
- Ze sentinelových vzorků z pracovišť primární péče od pacientů s ILI a ARI příznaky bylo v Evropě pozitivních na virus chřipky 6 %.

- V rámci sentinelových odběrů v primární péči hlásilo 6 zemí aktivitu chřipky na úrovni pozitivita 10% a více: Srbsko (70 %), Maďarsko (34 %), Francie (28 %), Lucembursko (11 %), Moldavská republika (11 %) a Švédsko (10 %).
- Byly detekovány viry chřipky typu A i typu B, přičemž dominantní ve všech monitorovacích systémech byly viry typu A (H3).
- Hospitalizované případy onemocnění s potvrzenou infekcí virem chřipky byly hlášeny z jednotek intenzivní péče 4x (chřipka typu A) a 1x chřipka typu B, z ostatních oddělení 10x (chřipka typu A) a v rámci surveillance závažných akutních respiračních infekcí 6x (chřipka typu A).

- **Spalničky: mezinárodní situace (svět), monitoring výskytů v Evropě**

Během pandemie covid-19 byl celosvětově pozorován prudký pokles případů onemocnění spalničkami. V EU/EHP bylo hlášeno několik případů spalniček, a to i ze zemí, které dříve eliminovaly nebo přerušily endemický přenos.

- *Poslední aktualizace: 18. února 2022*

Od předchozí měsíční aktualizace o situaci ve výskytu spalniček ze dne 14. ledna 2022, nahlásily čtyři země z EU/EHP celkem 17 nových případů: Rakousko (1), Německo (14), Maďarsko (1) a Polsko (1). V roce 2021 a 2022 nehlásily žádné jiné země nové případy onemocnění spalničkami, také v tomto období v EU/EHP nebyla hlášena žádná nová úmrtí.

Relevantní aktualizace mimo země EU/EHP jsou k dispozici pro Afghánistán, Ukrajinu, z Regionálního úřadu WHO pro Evropu (EURO), z Regionálního úřadu WHO pro Afriku (AFRO), z Regionálního úřadu WHO pro Východní Středomoří (EMRO), a z Panamerické WHO (PAHO). Pro Západní Pacifik (WPRO) a oblast jihovýchodní Asie (Regional Office for South-East Asia – WHO SEARO) nebyly zjištěny žádné aktualizace.

Země EU/EHP jsou vyzývány, aby zachovávaly rutinní očkování, pokud to situace a opatření v souvislosti s covid-19, dovolí.

ZDRAVOTNÍ HROZBY MIMO ZEMĚ EU:

- **NOVÉ Poliomyelitis, Malawi, 2022**

Dne 17. února 2022 oznámil Regionální úřad WHO pro Afriku, že zdravotnické úřady v Malawi vyhlásily ohnisko divokého polioviru typu 1 (WPV1) poté, co byl zjištěn jeden případ u dítěte v hlavním městě Lilongwe. Podle tiskové zprávy Global Polio Eradication, dne 19. listopadu 2021 se akutní chabá paréza (AFP) objevila u tříletého dítěte. Poté, co byly 26. a 27. listopadu 2021 odebrány vzorky stolice, byl WPV1 potvrzen sekvenací v únoru 2022 v Národním institutu pro přenosné nemoci v Jižní Africe a v USA (US Centers for Disease Control and Prevention). Analýza ukazuje, že virus je geneticky spojen s WPV1 zjištěným v pákistánské provincii Sindh v říjnu 2019 a případ byl klasifikován jako importovaný. Jde o první případ divokého polioviru v Africe za více než pět let. V Malawi byl poslední případ poliomyelitidy hlášen v roce 1992 a země získala v roce 2005 status polio free.

Hodnocení ECDC: Detekce WPV1 mimo Pákistán a Afghánistán je neobvyklá. Pokud ale existují endemické oblasti s cirkulací polioviru, existuje i riziko importu WPV1 do třetích zemí. V Malawi se proti poliomyelitidě očkují děti mladší jednoho roku perorální vakcínou typu 1 a typu 3 a země v roce 2020 dosáhla 93 % proočkovanosti. Afrika byla prohlášena za oblast bez výskytu divokého kmene dětské obrny v roce 2020 poté, co byly z regionu odstraněny všechny formy divokého polioviru. Vzhledem k tomu, že současný případ onemocnění je importovaný z Pákistánu, není ovlivněn polio free status certifikace afrického regionu. Evropský region WHO, včetně zemí EU/EHP, je polio free od roku 2002. Protože v evropských zemích existují neočkované nebo nedostatečně proočkované skupiny populace a poliomyelitida nebyla ještě eradikována celosvětově, riziko zavlečení viru do Evropy i nadále zůstává. Aby se omezilo riziko opětovného zavlečení a trvalého přenosu polioviru v EU/EHP, je zásadní udržení vysoké proočkovanosti v populaci a také zvýšení proočkovanosti u nedostatečně imunizované populace.

Akce ECDC: ECDC monitoruje událost prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivit. ECDC sleduje jakékoli hlášení případů poliomyelitidy na celém světě ve snaze o eradikaci poliomyelitidy a identifikuje události, které mohou zvýšit riziko opětovného zavlečení polioviru do EU.

- **Monitoring hromadných akcí – Zimní olympijské hry v Pekingu 2022**

Zimní olympijské hry 2022 (dále ZOH) se konají od 4. do 20. února v čínském Pekingu. Jsou využívány vnitřní a venkovní prostory, a dále pekingský národní stadion, na kterém se konají zahajovací a závěrečné ceremonie. Her se účastní 2 900 sportovců z 90 zemí světa a také 19 000 dobrovolníků. Dne 17. ledna 2022 bylo oznámeno, že prodej vstupenek pro širokou veřejnost bude zrušen a bude vpuštěn pouze omezený počet pozvaných diváků.

- *Týdenní aktualizace:* Mezi 15. – 17. únorem 2022 byly pomocí screeningu SARS-CoV-2 zjištěny 3 případy onemocnění covid-19 spojených s konáním ZOH. Z toho 2 případy byly zjištěny na mezinárodním letišti v Pekingu a jeden v rámci uzavřeného systému (the closed-loop systém). Celkově se od 23. ledna do 17. února 2022 vyskytlo 436 případů souvisejících s olympiádou, z toho 184 mezi sportovci a funkcionáři družstev a 252 mezi dalšími účastníky. Denní aktualizace dat covid-19 je k dispozici na oficiálních stránkách ZOH v Pekingu:
https://www.beijing2022.cn/en/press_centre/officialrelease.htm?sports6

K 17. únoru 2022 bylo v Číně hlášeno 158 054 potvrzených případů covid-19 a 5 715 úmrtí. Proočkovanost proti covid-19 je v Číně je skoro 90 %. V souvislosti se ZOH v Pekingu nebyly z epidemiologického hlediska od 11. do 17. února 2022 zjištěny žádné další významné události.

- **Horečka Lassa ze Západní Afriky, Velká Británie**

V únoru 2022 byly ve Velké Británii hlášeny případy horečky Lassa spojené s cestováním do zemí Západní Afriky.

Dne 11. února 2022 oznámila Agentura pro zdravotní bezpečnost ve Velké Británii, že pravděpodobný případ horečky Lassa, který byl vyšetřován v Bedfordshire, v Anglii, byl potvrzen, zároveň bylo potvrzeno i úmrtí tohoto případu. Celkem tedy byly potvrzeny tři případy, včetně jednoho úmrtí. Vzhledem k trasování, je riziko pro širokou veřejnost hodnoceno jako velmi nízké. Podle Agentury pro zdravotní bezpečnost bylo od roku 1980 do Velké Británie importováno osm případů horečky Lassa, poslední dva případy byly hlášeny v roce 2009.

Hodnocení ECDC: V posledních letech bylo v zemích EU/EHP hlášeno několik málo horečky Lassa, většina měla v anamnéze nedávnou historii cestování do endemických oblastí, výjimkou byl jeden sekundární případ hlášený z Německa v roce 2016. Pravděpodobnost infekce pro občany EU/EHP v souvislosti s touto událostí ve Velké Británii, je zanedbatelné. Zatímco pravděpodobnost infekce pro občany EU/EHP cestující do západní Afriky zůstává velmi nízké, cestovatelé by měli být informováni o riziku horečky Lassa, zejména v oblastech s probíhajícími ohnisky výskytu nákazy. Cestovatelé by se měli vyvarovat kontaktu s hlodavci, konzumaci potravin a nápojů potenciálně kontaminovaných trusem hlodavců a kontaktu s lidmi s příznaky hemoragické horečky. Aby se zabránilo přenosu z člověka na člověka, je třeba se vyvarovat kontaktu s krví a tělesnými tekutinami pacientů, také kontaktům možným kontaminovaným povrchům nebo materiálům. Je potřeba myslet na možnost výskytu importovaných případů horečky Lassa a včasnou diagnózou zabránit sekundárnímu přenosu.

• **Cholera - mezinárodní situace (svět), monitoring výskytů**

Několik zemí z Afriky a Asie hlásilo v letech 2021 a 2022 vypuknutí cholery, byla hlášena z Afghánistánu, Bangladéše, Demokratické republiky Kongo, Etiopie a Nigérie.

➤ *Poslední aktualizace:* 18. února 2022

Od poslední aktualizace dne 21. ledna 2022 bylo celosvětově hlášeno přibližně 3 551 suspektních případů onemocnění cholerou, včetně 27 úmrtí. Země hlásící nové případy od předchozí aktualizace jsou Bangladéš, Benin, Kamerun a Demokratická republika Kongo, Etiopie, Nigérie, Filipíny, Tanzanie, Zimbabwe.

• **Poliomyelitis - mezinárodní situace (svět), monitoring výskytů**

Globální snahy o vymýcení přenosné dětské obrny pokračují imunizací každého dítěte, dokud nedojde k zastavení přenosu viru. Dne 5. května 2014 byla poliomyelitida Světovou zdravotnickou organizací (WHO) prohlášena za událost mezinárodního významu v oblasti ochrany veřejného zdraví (PHEIC) kvůli obavám ze zvýšené cirkulace a mezinárodního šíření divokého polioviru v roce 2014. Dne 3. listopadu 2021 se konalo 30. zasedání Výboru pro mimořádné situace podle Mezinárodních zdravotnických předpisů z roku 2005 (IHR) a dospělo k závěru, že riziko mezinárodního šíření polioviru zůstává stále událostí mezinárodního významu v oblasti ochrany veřejného zdraví (PHEIC). V červnu 2002 byl evropský region WHO oficiálně prohlášen za polio free.

➤ *Poslední aktualizace:* 18. února 2022

Od předchozí aktualizace CDTR dne 21. ledna 2022 a do 17. února 2022 byly hlášeny dva nové případy akutní chabé parézy (AFP) vyvolané divokým poliovirem (WPV1) a 40 nových případů AFP vyvolaných z vakcíny derivovanými cirkulujícími polioviry typu 2 (cVDPV2).

Divoký poliovirus (WPV)

Byly hlášeny 2 nové případy AFP způsobené WPV1 z Afghánistánu (1) a Malawi (1).

Z vakcíny derivované cirkulující polioviry (cVDPV)

Nebyly hlášeny žádné nové případy AFP vyvolané cVDPV1. Celkem 40 nových případů AFP vyvolané cVDPV2 bylo hlášeno ze šesti zemí: Nigérie (25), Demokratická republika Kongo (6), Niger (5), Mosambik (2), Somálsko (1) a Ukrajina (1). Nebyly hlášeny žádné nové případy AFP vyvolané cVDPV3.

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ.